

Про Союз Бібліотечних працівників Німеччини розповіла професор Вищої школи Гамбурга пані Біргіт Данкерт. Вона схарактеризувала бібліотечну систему країни, типи бібліотек, їх підпорядкування та джерела фінансування, питання про членство, керівні органи та структуру Союзу.

Особливість консолідації бібліотечних працівників ФРН - наявність чотирьох самостійних професійних об'єднань. У 1990 р. було засновано Федеральне об'єднання німецьких бібліотечних асоціацій, яке ще не є юридичною організацією і виконує функції координаційної ради. Однак, зазначила п.Б.Данкерт, проблема консолідації бібліотечного загалу Німеччини, на жаль, досі нерозв'язана.

З досвідом діяльності Бібліотечної Асоціації Великобританії познайомила присутніх Тамара Шамо (Інститут підвищення кваліфікації працівників культури України). Основною метою Асоціації є об'єднання всіх, хто працює або заінтересований у бібліотечній діяльності та створенні нормальних умов для формування і розвитку бібліотек, розроблення законодавчих основ і бібліотечних стандартів, сприяння науковим дослідженням, розвитку бібліотечної освіти. Далі в доповіді йшлося про діяльність керівних та робочих органів Асоціації, про членство, джерела фінансування, координацію її діяльності з подібними організаціями. Цей досвід доцільно врахувати при створенні української національної моделі бібліотечної асоціації.

Заступник генерального директора Російської книжкової палати Г.А.Попов підкреслив, що роль інформаційних зв'язків між книговидавцями, книгорозповсюджувачами і бібліотеками в сучасному суспільстві зростає. Він розповів про проект створення Російської національної системи інформації, про книги, які вийшли з друку і є в продажу. Проект здійснюється

на основі досвіду зарубіжних країн з випуску каталогів «Books and Print» під егідою Міністерства культури Росії, ряду організацій та установ. Інформація (один з основних засобів її розповсюдження - електронна пошта і компакт-диски) збирається за допомогою «Інформаційного бланку», який вміщує відомості і про видання, і про видавців.

На засіданні «З досвіду роботи громадських об'єднань бібліотекарів» виступили голова Донецького бібліотечного товариства О.Гросов, голова Миколаївської бібліотечної асоціації І.Мейжис, президент Асоціації сучасних інформаційно-бібліотечних технологій, проф. ХДІК Н.Шаронова, заступник голови Харківського бібліотечного товариства Л.Левченко, заступник голови Херсонського обласного бібліотечного товариства Н.Попова, голова Співки молодих бібліотечних спеціалістів України О.Архипська.

Промовці підкреслили, що УБА має враховувати інтереси регіонів, виконувати основну свою місію - формувати середовище професійного спілкування, створювати умови для соціальної і творчої активності.

Учасників форуму привітав в.о. міністра культури України Микола Яковина. Надійшли привітання від виконавчого директора Американської бібліотечної асоціації пані Елізабет Мартінес, професорів Луїзіанського університету та декана Школи бібліотекознавства та інформатики Індіанського університету (США).

Обговорювання та затвердження Статуту УБА, вибори її керівних органів відбулися на засіданні «Завдання та перспективи діяльності Української бібліотечної асоціації». Президентом УБА обрано Валентину Пашкову. Визначено Правління (31 чол.).

Найближчим завданням Товариства є юридична реєстрація та вступ його у члени ІФЛА.

Микола Омельченко
Юлій Полулях

АРХІВНА СПРАВА В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ

У перше за останні 20 років було проведено конференцію з теми «Актуальні проблеми розвитку архівної справи в Україні», що відбулася 15 - 16 березня 1995 р. під егідою Головного архівного управління при Кабінеті Міністрів, Співки архівістів України, Українського державного науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства, Інституту української археографії та джерелознавства ім.М.Грушевського, ЦНБ ім.В.Вернадського НАН України, кафедри джерелознавства та архівознавства Київського Національного університету Т.Шевченка та Київського державного інституту культури (КДІК).

Головними напрямками, що розглядалися у 49 доповідях і повідомленнях, були такі: статус і значення архівів у розбудові архівної справи; пріоритетні на-

укові дослідження з проблем джерелознавства і документознавства; розвиток комп'ютерних систем інтеграції інформаційного потенціалу; деякі аспекти збереження архівних документів та оцінка стану паперу; питання історії архівної справи та прогалини писемних історичних джерел.

Науковий рівень прочитаних доповідей досить високий. Серед виступаючих були члени-кореспонденти НАН України, доктори й кандидати наук - фахівці з історії, філології, філософії, юриспруденції, біології, хімії.

У вступному слові голова оргкомітету конференції начальник Головного архівного управління при Кабінеті Міністрів України Б.Іваненко зазначив, що архіви - найважливіше джерело історії, а розвиток архівної справи є одним з елементів творення державності. Необхідно інтенсифікувати сучасні наукові дослідження з проблем архівознавства, залучати до них фахівців різних галузей знань, розробити плани оперативної та перспективної (до 2005 р.) наукової діяльності.

Про історію архівної справи, її проблеми й перспективи розповів заступник начальника згаданого управління С.Лозицький. У доповіді наведено цікаву хронологію розвитку архівної справи на території нашої країни.

У пристрасному й змістовному виступі зав. кафедрою Київського університету д-ра істор. наук, проф. Я.Калакури йшлося про підготовку спеціалістів у вузі.

Провідні співробітники Головархіву України В.Ляхоцький, А.Кентій, К.Новохатський та обласних архівів М.Чиркова, Ф.Винокурова й інші у своїх доповідях висвітлили проблеми формування Національного архівного фонду, розвитку його видавничої справи.

З підсумками наукових розробок Центру консервації і реставрації, Інститутів рукопису, архівознавства (усі - ЦНБ) виступили Ю.Полулях, Л.Дубровіна, О.Колобов, І.Антоненко, А.Субота, І.Скебець, М.Омельченко.

Директор Інституту української археографії та джерелознавства ім.М.Грушевського член-кореспондент НАН України П.Сохань доповів про основні напрями

діяльності й здобутки установи. На думку виступаючого, у процес підготовки видань треба залучати студентів і аспірантів.

Змістовними були доповіді викладачів навчальних закладів: І.Войцехівська - Київський університет, В.Кислов - Київський військово-гуманітарний інститут, Н.Гончарова - КДІК, Д.Омельчук - Сімферопольський державний університет тощо.

Про перспективи освоєння виробництва безкислотного довговічного паперу в Україні розповіла провідний науковий співробітник Українського науково-дослідного інституту целюлозно-паперової промисловості А.Макушина, яка підкреслила, що у нас є всі можливості для випуску такої продукції. Є обнадійливі результати спільних досліджень з Дніпропетровською паперовою фабрикою.

Проблеми стану носіїв інформації сьогодні актуальні як для бібліотек, так і для архівів, хоч умови різняться. А от проблема розв'язання - спільна. Для уповільнення процесу старіння і руйнації важливим буде і використання наукових надбань та практичного розповсюдження досвіду з консервації і реставрації документів.

Ірина Якимова

ОБГОВОРЮЄМО КНИГУ С.РУДНИЦЬКОГО

За книгою Степана Рудницького «Чому ми хочемо самостійної України» відбулася читацька конференція в науковій бібліотеці львівського університету ім. І.Франка. Директор НБ, голова Львівського регіонального відділення Українського державного центру культурних ініціатив М.Божко у своєму виступі підкреслив актуальність висловлених письменником думок, їх доленосне значення для сучасності.

Про життя Степана Львовича Рудницького, вагомість його праць розповів упорядник книги зав. кафедрою географічного факультету університету професор О.Шаблій. Вперше праця «Чому ми хочемо самостійної України» вийшла у Відні (1916) під псевдонімом Ш.Левенко. До сьогодні вона взагалі була бібліографічною рідкістю, бо тривалий час знаходилася в спецхранах. Взагалі у працях з проблем державотворення Рудницький багато уваги приділяв корінній основі нашої держави - українській нації та націоналізмові.

Свою оцінку книзі дали голова правління обласної організації Товариства української мови ім. Т.Шевченка «Просвіта» письменник Р.Іваничук, заступник голови львівського відділення товариства «Україна» аспірант університету М.Лубківський, заступник головного редактора Всесвітньої служби радіо «Україна» А.Гончарський, студентка географічного факультету О.Равлик, головний бібліограф НБ М.Гордій та ін. Директор видавництва «Світ» І.Мельник подякував О.Шаблію за копітку й важливу роботу, спрямовану на впорядкування праць С.Рудницького, які допоможуть нашим сучасникам орієнтуватися в складних процесах українського державотворення.

Від учасників конференції було покладено квіти жертвам сталінського режиму, до яких належить і Степан Рудницький, що загинув на Соловках.

До конференції було приурочено книжкову виставку «Самостійна Україна». Розділ «Праці Степана Рудницького» включав прижиттєві видання ученого та книги, повернуті зі спецфонду у головний фонд НБ.

© Якимова Ірина, Київ, 1995

Розгортка циліндричної печатки Урзана. VIII ст. до н.е.

А Ч З І К А В 7 Д А Л А
П Р А С Л Е Н Ж Ч А З Ч 5

Шиферне прясло з написом, Київ, XI-XII ст.